

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 1Ps/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3217203346
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miriam Manová
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2019:3217203346.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou, samosudkyňou Mgr. Miriam Manovou vo veci spôsobilosti na právne úkony u E. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. S. XXX, štátneho občana SR, v konaní zastúpeného opatrovníčkou U. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. S. XXX, štátnej občianky SR o návrhu Z. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. S. XXX, štátnej občianky SR, za účasti Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právnej úkony u E.Á. P., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, trvale bytom P. S. XXX.

II. E. P., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, nie je oprávnený nakladať s finančnými prostriedkami, prijímať poštové zásielky do vlastných rúk, vykonávať majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, spotrebiteľské zmluvy, zmluvy o pôžičke, zmluvy o úvere, darovacie zmluvy, prevádzať svoj hnutelný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet, a zároveň nie je oprávnený vykonávať právne úkony v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

III. E. P., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, sa ustanovuje za opatrovníčku Z. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. S. XXX, ktorá ho bude zastupovať v konaní pred štátnymi orgánmi v rozsahu opatrovníckych práv a povinností, spravovať jeho majetok a ak nejde o bežné veci, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

IV. Opatrovníčka je povinná riadne vykonávať funkciu a dbať na pokyn súdu.

V. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou dňa 06.11.2017 sa navrhovateľka domáhala, aby súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony u E. P., nar. XX.XX.XXXX s odôvodnením, že E. P. trpí duševným ochorením trvalého charakteru v dôsledku ktorého nie je schopný uskutočňovať ani bežné a jednoduché právne úkony.

2. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 1Ps/7/2017-14 zo dňa 20.12.2017, právoplatným dňa 18.01.2018 ustanovil E. P. za procesného opatrovníka U. P., nar. XX.XX.XXXX s jej predchádzajúcim súhlasom.

3. Súd nariadil pojednávanie dňa 23.01.2019, na ktoré sa dostavili navrhovateľka Z. P., procesná opatrovníčka U. P., prokurátor Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou a znalec MUDr. Marián Kobida, nedostavil sa E. P., t. j. osoba, o ktorej spôsobilosti sa jedná, na pojednávaní konanom dňa 21.06.2018 E. P., nar. XXXX bol prítomný, pričom zo znaleckého posudku vyplýva, že menovaný nie je schopný chápať zmysel súdneho konania, preto súd postupoval podľa § 180 C.s.p. a pojednával v neprítomnosti E. P.

4. Súd na pojednávaní vypočul navrhovateľku, opatrovníčku, ošetrojúcu lekárku MUDr. Janku Masarykovú, svedkyňu A. Š., znalca MUDr. Mariána Kobidu, oboznámil návrh, rodný list, lekársku správu, potvrdenie MUDr. Janky Masarykovej, znalecký posudok č. 204/2018, listiny predložené navrhovateľkou, ako i ostatný na vec sa vzťahujúci spisový materiál a zistil nasledovný skutkový stav veci.

5. Navrhovateľka po zákonom poučení na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá, otec trpí ochorením Alzheimer, vyžaduje 24-hodinovú opateru, nevie sa najesť, kŕmia ho a obliekajú, nevie písať, ani čítať, približne 6 rokov je otec vedený v ambulancii MUDr. Lexmanna v Bánovciach nad Bebravou, zároveň je liečený u neurologičky MUDr. Košeckej. Na pojednávaní konanom dňa 23.01.2019 navrhovateľka uviedla, že stav E. P. sa zhoršil, približne od novembra 2018 je už ležiaci, vyžaduje 24 hodinovú opateru, nevie o sebe.

6. Procesná opatrovníčka U. P. po zákonom poučení pri výsluchu uviedla, že súhlasí s návrhom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u manžela E. P., od rána do noci ho opatruje, je to už desať rokov, no posledných päť rokov je to čím ďalej tým horšie. Manžel nevie písať, ani čítať, hodnotu peňazí nepozná, kŕmia ho, prebaľujú. Zároveň procesná opatrovníčka uviedla, že manžel poberá starobný dôchodok vo výške 400 €, je vlastníkom rodinného domu, záhrady, rolí aj lesov.

7. Svedkyňa A. Š. po zákonom poučení na pojednávaní uviedla, že je dcérou E. P., otec trpí Alzheimerom, nevie sa o seba postarať, nepozná nikoho, nevie sa najesť, nevie ísť na WC, ochorenie sa začalo prejavovať 10 -12 rokov dozadu, otec nepozná rodinných príslušníkov.

8. Svedkyňa MUDr. Janka Masaryková po zákonom poučení na pojednávaní uviedla, že E. P. je jej pacient asi tri a pol roka, jeho stav sa rapídne zhoršuje, pri základných úkonoch potrebuje starostlivosť, je vedený v kardiologickej ambulancii, v psychiatrickej ambulancii a v neurologickej ambulancii.

9. Znalec MUDr. Marián Kobida na pojednávaní po zákonom poučení uviedol, že E. P. trpí závažným duševným ochorením, a to demenciou pri Alzheimerovej chorobe ťažkého stupňa, táto choroba spôsobuje, že posudzovaný nie je v kontakte s realitou, má narušenú orientáciu, myslenie, chápanie, usudzovanie, rozhodovanie a v záujme pacienta odporúča, aby bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená tak, ako uviedol v posudku, pacient nie je oprávnený disponovať financiami ani v minimálnej výške, nie je schopný preberať poštové zásielky, nie je schopný rozhodovať o svojom zdravotnom stave, nie je schopný spôsobilý konať pred orgánmi správy štátnej a samosprávy, a nie je schopný uzatvárať akékoľvek zmluvy. Zároveň znalec uviedol, že E. P. nie je schopný chápať zmysel súdneho konania.

10. Zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria č. 204/2018 (č. I. 49 - 63) vyplýva, že u E. P. bola zistená závažná duševná porucha demencia pri Alzheimerovej chorobe s neskorším začiatkom, s ťažkým stupňom, ochorenie je charakterizované výrazným narušením všetkých psychických zložiek, orientácie, myslenia, pamäti, usudzovania, učenia a zachovávanie kontaktu s realitou. Zo znaleckého posudku zároveň vyplýva, že E. P. nie je schopný si vybaviť žiadne základné osobné ani úradné záležitosti a odporučil obmedziť menovaného v spôsobilosti na právne úkony - nakladať s finančnými prostriedkami, prijímať poštové zásielky do vlastných rúk, vykonávať majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, spotrebiteľské zmluvy, zmluvy o pôžičke, zmluvy o úvere, darovacie zmluvy, prevádzať svoj hnutelný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať a spísať závet, a zároveň nie je oprávnený vykonávať právne úkony v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Vyšetrovaný nie je schopný chápať zmysel súdneho konania a nie je možné očakávať, že sa stav vyšetrovaného do budúcnosti zlepší.

11. Podľa § 10 ods. I Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

12. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

13. Podľa § 231 Civilného mimosporového poriadku v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

14. Podľa § 240 Civilného mimosporového poriadku súd ustanoví procesného opatrovníka tomu, o koho spôsobilosti sa koná, ak nemá zákonného zástupcu.

15. Podľa § 243 ods. 1 -3 Civilného mimosporového poriadku súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne. Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vyslúchne ju súd vždy.

16. Podľa § 248 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

17. Podľa § 272 Civilného mimosporového poriadku súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

18. Podľa § 274 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

19. Podľa § 275 Civilného mimosporového poriadku súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

20. Podľa § 250 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

21. Podľa § 93 vyhlášky MS SR zákona č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že E. P. trpí duševnou poruchou v pravom slova zmysle - demenciou pri Alzheimerovej chorobe, pri ktorej dochádza k výraznému narušeniu všetkých psychických zložiek, orientácie, myslenia, pamäti, usudzovania, učenia a zachovávanía kontaktu s realitou, ochorenie je závažné, trvalé, s prognózou ďalšieho zhoršovania a v súčasnej dobe nevyliciteľné. E. P. nie je schopný chápať zmysel súdneho konania a pochopiť význam súdneho rozhodnutia. Vzhľadom na zistené skutočnosti, súd obmedzil E. P. v spôsobilosti na právne úkony v tom smere, že nie je spôsobilý nakladať s finančnými prostriedkami, prijímať poštové zásielky do vlastných rúk, vykonávať majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, spotrebiteľské zmluvy, zmluvy o pôžičke, zmluvy o úvere, darovacie zmluvy, prevádzať svoj hnutelný a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať a spísať závet, a zároveň nie je oprávnený vykonávať právne úkony v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Okresný súd v súlade s § 231 Civilného mimosporového poriadku a § 272 Civilného mimosporového poriadku rozhodol i ustanovení opatrovníka E. P., a to Z. P., ktorá s ustanovením za opatrovníčku súhlasila a bude nápomocná pri každodenných úkonoch, pri zariaďovaní a vybavovaní úradných záležitostí, pričom rozsah opatrovníckych práv a

povinností súd vymedzil opatrovníčke vo výroku tohto rozsudku a súčasne v zmysle § 93 Vyhl. č. 543/2005 Z. z. uložil opatrovníčke povinnosť podávať správy o E. P. a správy o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie aj záverečný účet o správe jeho majetku.

23. O náhrade trov štátu súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého trovy dôkazov platí štát.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bánovce nad Bebravou.

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.